

בחינה בהלכות מקוואות

הוראות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – לא יבדק והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 7 שאלות, חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן בעיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. בחלק א' - עיון - יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
8. בחלק ב' - בקיאות - יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
9. בחלק ג' - יישום - יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
10. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות

1. א. נחלקו הראשונים בביאור דברי המשנה "וכמה יהא בנקב? כשפורפרת הנאד". כתוב את מחלוקתם ובאר את הנפק"מ לדינא היוצאים ממח' זו.
ב. לדברי הראשונים הנ"ל, כיצד ינהג האדם בבואו לסתום את הנקב? פרט באופני הסתימה השונים.
ג. כיצד פסקו הטור, השו"ע והרמ"א לדינא לגבי שיעור הנקב. פרט באופנים הבאים: טבילה בכלי, מים היוצאים מן הכלי, עירוב מקוואות. באר גם חילוקי הפסקים.
2. פסק השו"ע: מקווה שיש בו ארבעים סאה, יכול לשאוב כל מה שירצה וליתן לתוכו והוא כשר.
א. הבא ג' ראיות מהמשניות או מהתוספתא לדין זה ובאר סברת ההיתר.
ב. האם דין זה נאמר גם באופן שהוסיף שאובים בתוך כליהם לתוך מקווה זה?
ג. האם דין זה נאמר גם באופנים הבאים: נטל סאה כשרה מתוך הארבעים ולאחריה נתן סאה שאובים, נתן סאה שאובים לתוך הארבעים ולאחריה נטל סאה מהכשרים. פרט!
3. כתב השו"ע: אין הכלי חשוב לפסול המים שבו אלא אם כן יתמלא לדעת. באר האם בפעולות האדם הבאות תוגדר הפעולה כ"דעת" ההופכת את המים שבכלי לשאובים.
א. הנחת כלי תחת הצינור או בחצר, פרט את דעות הרא"ש והרמב"ם ופסיקת השו"ע.
ב. הנחת כלי על פתחו של מעיין.
ג. הנחת כלי, בשעת קישור עבים, בראש הגג ע"מ לנגבו.
ד. הגבהת כלי, שהונח בחצר בשעת פיזור עבים, בכדי לערות את המים לתוך המקווה.

4. א. מהו שיעור המים הנצרך לטהר אדם או כלים בים ובמעייין? פרט והוכח!
 ב. האם די בכך שבצירוף כל תוואי המעיין יהיה במימיו שיעור המטהר או שמא בעינן ששיעור מים המטהר יהיה מכונס במקום אחד? הוכח!
5. כיצד ביארו הראשונים: את דברי המשנה: "מים שאובין ומי גשמים שנתערבו... היו מקלחים בתוך המים, אם ידוע שנפל לתוכו ארבעים סאה מים כשרים, עד שלא ירד לתוכו שלשה לוגין מים שאובין – כשר, ואם לאו – פסול", ואת דברי רבין שאמר בשם ר' יוחנן "שאוּבָה שהמשיכה כולה כשרה". בתוך כך, כתוב את פסיקת ההלכה בשיעור המשכת מים שאובים למקווה.
6. א: באר דין "אין הנזחלין מערבין" במעיין ובמקווה.
 ב: האם במים הבאים למקווה מן הנהר ע"י כלים נקובים הקבועים בגלגל, נאמר דין זה? פרט את אופני הטבילה במקווה זה!
7. שני מקוואות – אחד יש בו י"ט סאה ואחד יש בו כ"א סאה, ונפלו ג' לוגין מים שאובים לתוך אחד מהם וידוע לאיזה מהם נפלו, ואח"כ נפלו ג' לוגין שניים ואין ידוע לאיזה מהם נפלו. האם ומדוע – יכול לתלות ולומר למקום שנפלו הראשונים נפלו גם השניים?

חלק ב' – בקיאות
יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

8. א. סכס דעת השו"ע לגבי פסול הווייתו בטומאה, במקרים הבאים: המשכת מי גשמים למקווה, המשכת מים ממקווה כשר למקווה אחר, המשכת מי מעיין למקווה.
 ב. באופן הפסול, ציין 2 דרכים להכשיר.
9. האם השקת מקווה מים שאובים, למעיין שא"א לטבול בו מחמת רדידותו, תועיל להכשירו?
 10. באר 4 אופנים שבהם על אף שיש זחילה במקווה, עדיין בכשרותו הוא עומד.

חלק ג' – יישום
יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

11. האם ומדוע מותר להשתמש במים חמים לצורך:
 א. עירוי ע"ג שלג הנמצא במקווה, ע"מ להפשירו ולטבול בתוכו.
 ב. חימום מי המקווה הצוננים, פרט גם מצד שינוי המראה.
 ג. טבילה בתוכם, למשל: טבילה בחמי טבריה.
12. באחד מערוצי המעיין נוצר מפל. מי המעיין הנופלים במפל זה נופלים טיפין טיפין.
 א. האם מי המעיין שהצטברו למרגלות המפל דינם כמקווה או כמעייין?
 ב. כיצד יהיה הדין באופן שסמך דבר המקבל טומאה מדאורייתא או מדרבנן, לאורך המפל, וזאת בכדי לאפשר קילוח שוטף של מי המעיין. ציין 2 הבדלים בין דין הסומך ע"ג דבר המקב"ט במעיין זה, לבין דין הממשיך ע"ג דבר המקב"ט מי גשמים למקווה.
13. במהלך נסיעה, הגיעה אשה למקווה במקום מרוחק. כל ניסיונותיה לברר מיהו האחראי על מקווה זה ומי מילא אותו, עלו בתוהו. האם היא יכולה לטבול בו?